

بهترین قصه‌های تاریخی تهران جایزه می‌گیرد

صفحه «روایت تهران» که پیش روی شماست، از این پس به انعکاس روایت‌های خواندنی تاریخ تهران قدیم و سرگذشت شخصیت‌ها و نامداران، خیابان‌ها و گذرها، واقعه‌های تأثیرگذار و تاریخ شفاهی طهران تعلق خواهد داشت. با عکس‌های بازمانده از خاطرات تهران دیروز و قصه‌ها و ماجراهای پس‌پشت این عکس‌ها، شما هم می‌توانید در انتشار این صفحه که متعلق به خود شما و شهر شماست ما را همراهی کنید. «همیشه‌ری» بهترین عکس‌ها و قصه‌هایی را که برای ما ارسال می‌کنید با نام خودتان منتشر می‌کند و به شما «همیشه‌ریان همراه» هدیه‌ای تقدیم می‌کند. نشانی و شماره تماس ما: mahaleh@hamshahri.org - ۴۶۴-۲۳۴۵۵-۲۳۰۳۴۵۵

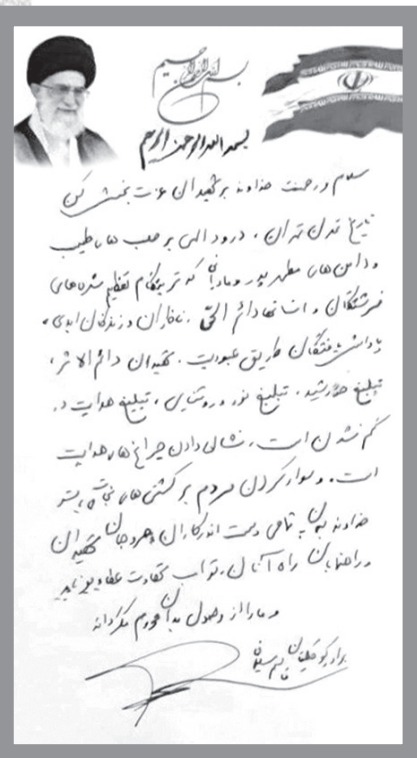
اهالی کن خاطره ای به یاد ماندنی با سردار دل‌ها دارند

عزیزترین مهمان یک محله

سمیرا باباجانپور

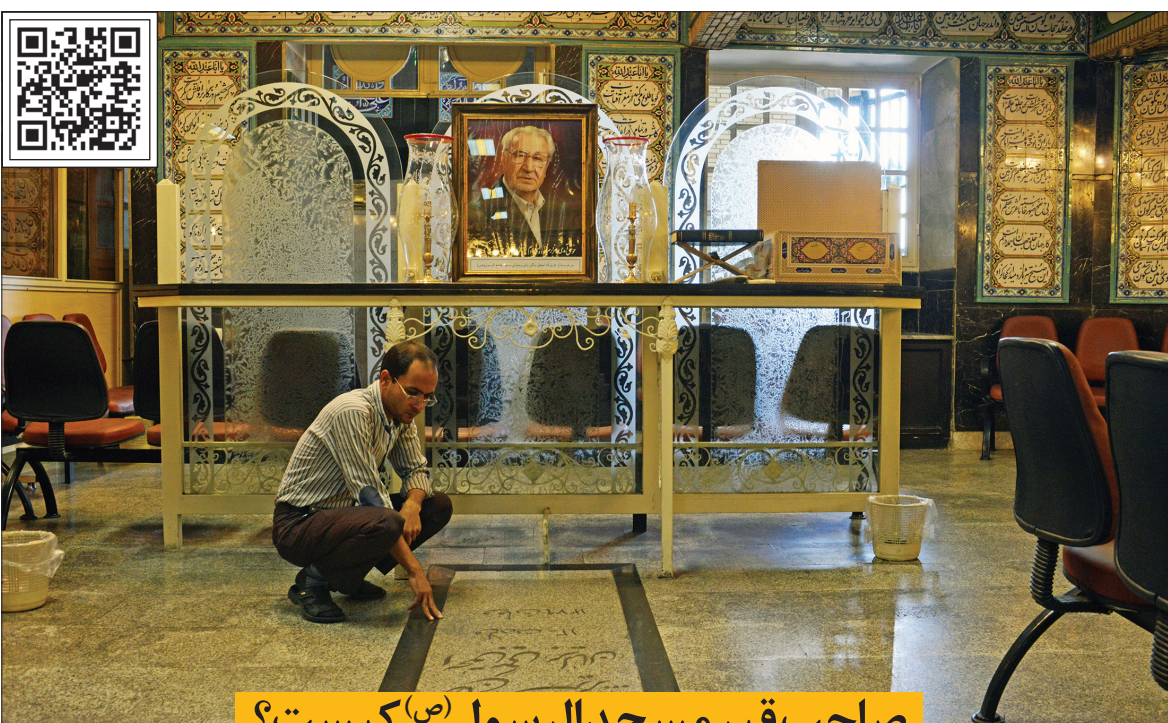
روزنامه‌نگار

کسی فکرش را نمی‌کرد باید، ولی آمد. حسینیه نور محله دارقاسمی کن تا آن روز چنان جمعیتی به خود ندیده بود. آن روز در نخستین یادواره شهدای محله کن اهالی این محله قدیمی میزبان عزیزترین مهمانانشان بودند. حاج قاسم به کن آمده بود. برگزاری مراسم یادمان شهدا در محله شهیدپرور کن پرنامه هر ساله‌ای بود که با استقبال مردم برگزار می‌شد. اما سال ۱۳۹۶ یادواره شهدای محله کن متفاوت از هر سال برگزار شد. برنامه‌ای منسجم با مهمانان بزرگ کشوری و لشکری. برای همین در تقویم برنامه‌های مناسبتی این محله به عنوان نخستین یادواره رسمی شهدای محله کن به یادگار ماند؛ اما خاطره آن روز بانام یک مهمان

این روایت تهران را با اسکن این کد QR کنید ببینید.

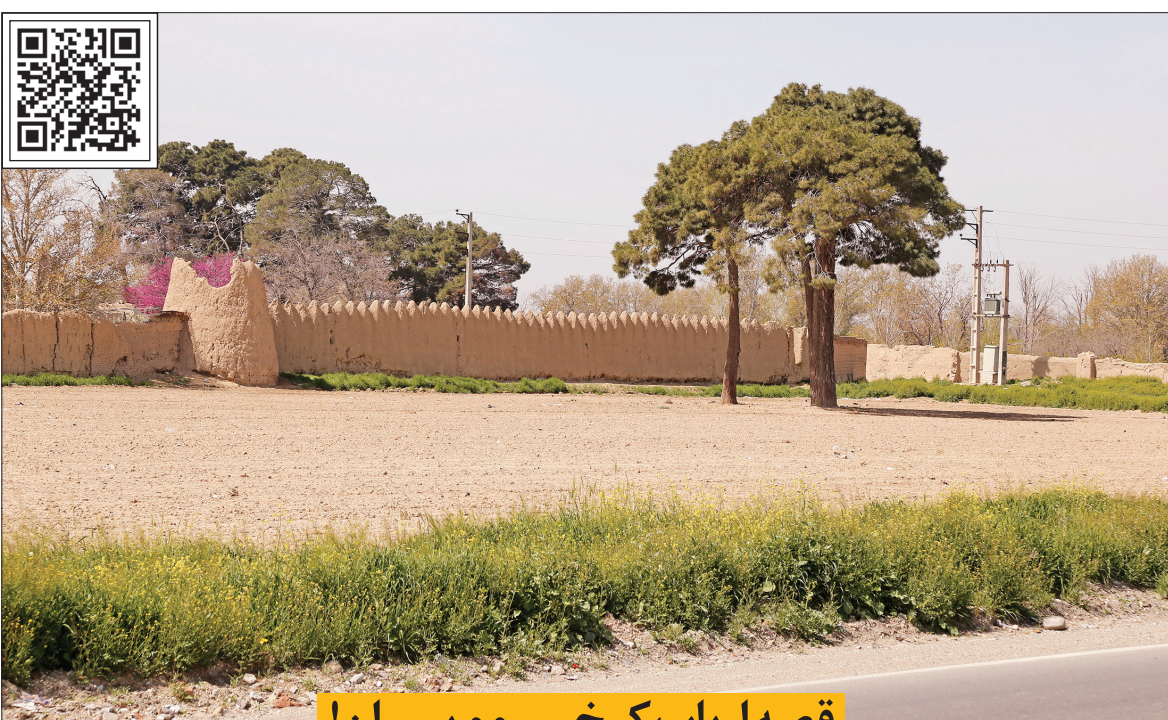
این روایت تهران را با اسکن این کد QR کنید ببینید.

صاحب‌قبر مسجد الرسول (ص) کیست؟

ساخت مسجد را به عهده گرفت. اسحق بیگی مسجد را بنا کرد و در سال ۱۳۶۷ به بهره‌برداری رساند. یعنی سالی که سعادت‌آباد در حال رشد و رو به توسعه بود و چند تعاونی مسکن در منطقه فعالیت خود را آغاز کرده بودند. از آن پس تعاونی‌ها جلسه‌هایشان را در مسجد الرسول (ص) برگزار کردند. عزیزاله اسحق بیگی که تولیت مسجد را بر عهده گرفته بود، صندوق قرض‌الحسنه مسجد را با سرمایه خودش به راه انداخت و مدتی بعد هم زمین‌های اطراف را خرید و به موقوفه مسجد افزود. اما فرصت ساخت آن را نیافت و در سال ۱۳۷۹ از دنیا رفت و در همین جا به خاک سپرده شد. قدیمی‌های محله معتقدند محله سعادت‌آباد با محوریت مرحوم اسحاق بیگی شکل گرفته است.

در مسجد الرسول (ص) سعادت‌آباد، یک قبر و عکس بالای سرش توجه همه را جلب می‌کند. اما این قبر برای کیست و چرا در این مسجد است؟ همان کسی که بانی شکل‌گیری محله سعادت‌آباد و ساخت مسجد بوده است. ماجرای ورود مرحوم اسحق بیگی برای ساخت مسجد دانستان جالبی دارد. زمین مسجد در سال ۱۳۶۲ توسط حاج تلخانی برای ساخت مسجد وقف شد، اما او مدتی بعد به شهادت رسید و هیأت امنایی که برای ساخت مسجد تشکیل شده بود، یکی از اعضایش را از دست داد. «عزیزاله اسحق بیگی» که در خیابان بیستم سعادت‌آباد سکونت داشت، هزینه‌ها

قصه ارباب کیخسرو و پسران!

سد کنند. آن طور که اهالی روستای فیروزبهرام از پدرانشان شنیده‌اند، حدود یک ماه طول کشید تا نگهبانان با کمک اهالی روستا، قلعه‌ای مستحکم بسازند. قلعه با ۴ برجک کاهگلی مرتفع در چهار طرف روستا ساخته شد و دورتادور روستا را هم محصور کردند. از دوره شکوه و جلال قلعه فیروزبهرام چند قرن گذشته و حالا همین دیوار کاهگلی و قسمتی از برج نگهبانی باقی مانده که موش‌ها در گوشه و کنار آن لانه کرده‌اند. اینجاست که باید گفت دیوار قلعه موش‌داره، موش‌گوش داره، جالب اینکه روستای فیروزبهرام از لحاظ فرهنگی و قومیتی بافت قدیمی خود را حفظ کرده و به همین دلیل است که اهالی تمایلی برای آمدن شهروندان دیگر به این روستا نشان نمی‌دهند.

در گذشته‌های دور ارباب «کیخسرو» در حاشیه تهران مالک یک روستای خوش آب‌وهوا بود. او صاحب ۲ فرزند دوقلو پسر بود به نام فیروز و بهرام. به دنیا آمدن این دو پسر آنقدر برایش مسرت‌بخش بود که بعد از مدتی نام روستایش را هم فیروزبهرام گذاشت. اگر کنار دیوار و قلعه مخروبه فیروزبهرام بایستید و چشم‌تان را ببندید، می‌توانید تخیل‌تان را پرواز دهید به ۴۰۰ سال قبل و پیش‌خودتان فکر کنید که چه کسانی در اینجا زندگی می‌کرده‌اند! می‌گویند ارباب کیخسرو از ترس حمله دشمنان و بدخواهانش برای حفظ خانواده و اهالی روستا دستور داد تا در کمترین زمان برج و باروی عظیم در ورودی روستا بسازند تا دیده‌بانان راه را برای ورود هر غریبه‌ای

عجیب‌ترین آبشار تهران

آشنایی با تاریخچه این محدوده و البته وجه تسمیه نام این آبشار هم خالی از لطف نیست. منطقه زیبای هملون که در بهار و تابستان سرسبز است و در زمستان لباس یک‌دست سفید به تن می‌کند، منطقه‌ای باستانی و تاریخی است که غارهای بسیاری را در خود جای داده است. ریشه واژه «هملون» را هم باید در تعداد غارهای این منطقه جست‌وجو کرد. دست‌کم ۳ غار در منطقه هملون وجود دارد که توسط گردشگران شناخته شده و مقصد گردشگری محسوب می‌شود اما اگر سراغ محلی‌ها بروید، آنها نشانی غارهای بیشتری را به شما خواهند داد. «لون» در زبان محلی شمیرانی به معنای «غار» است و واژه «هملون» هم که از ترکیب «همه» و «لون» ساخته شده، به جایی اطلاق می‌شود که غارهای فراوان دارد.

آبشار یخی «هملون» در ارتفاعات شمال تهران، یکی از آن جاذبه‌های کم‌نظیر پایتخت است که گردشگران بسیاری برای یخ‌نوردی و البته تماشای زیبایی آن راهی روستای میگون می‌شوند. آبشاری به ارتفاع ۳۰ متر و وسعت حدود ۱۵ مترمربع که در فصل زمستان زیبایی‌های قندیل‌ها و بلورهای یخی آن هر گردشگری را میخکوب می‌کند. آبشار هملون در تابستان هم زیباتر است اما اگر قصد دارید در فصل سرما به تماشای قندیل‌های یخی این آبشار بروید، زنجیر چرخ برای خودرو، لباس گرم، عینک مناسب برف، بادگیر، بارانی، کلاه، دستکش و کفش مناسب یا بوتین را فراموش نکنید. چرا که دمای دره هملون حتی به ۱۰ درجه زیر صفر هم می‌رسد. اگر از آبشار زیبای هملون بگذریم،

تنها آسیاب آبی پایتخت

«گاو میشی» بزرگ‌ترین آسیاب آبی تهران بود که سال ۱۳۴۲ بین رفت. به گفته عجایی، قنات گاو میشی، هنوز پرآب‌ترین قنات منطقه است. بعدی همین آسیاب معروف بود به آسیاب «کوچیکه» و هنوز هم باقی است. خانه عجایی‌ها هم هم‌جوار آسیاب آبی بوده و یکی از دلایل حفظ باقی ماندن آن نیز همین است. حاج اسماعیل می‌گوید: «وقتی ساخت‌وساز تونل رسالت آغاز شد، قرار بود پیمانکار برای سرعت‌بخشیدن به کار، آسیاب کوچیکه را هم خراب کند، ولی موفق نشد». عجایی همان سال‌ها همه تلاش‌اش را کرد تا این اثر تاریخی ثبت ملی شود که بالاخره سال ۱۳۸۸ آسیاب کوچیکه به شماره ۱۹۱۷۰ ثبت ملی شد تا پایتخت‌نشینان به گذشته و اصالت خود ببالند.

در دوره ناصرالدین شاه، زمانی که میرزا یوسف آشتیانی، صدراعظمی کشور را بر عهده داشت در محله‌ای که به برکت آب‌های شمیران، سبز و خرم بود، یک آسیاب آبی با معماری دوره قاجار ساخته شد و در همه این سال‌ها گندم‌های بسیاری در آن آرد می‌شد. تا اینکه ۶۰ سال پیش این آسیاب برای مدتی کوتاه در اختیار آموزش و پرورش قرار گرفت که متأسفانه به دلیل تغییر کاربری و ایجاد تغییراتی در آن تخریب شد ولی بعد از مدتی توسط مالک بازپس گرفته شد. اکنون هم «حاج اسماعیل عجایی» ۸۶ ساله، وارث این نشانه هویتی یوسف‌آباد است؛ آسیاب آبی ۱۵۰ ساله، که بین خیابان ۵۱ و ۵۳ محله یوسف‌آباد قرار دارد. عجایی می‌گوید: «یوسف‌آباد ۱۲ آسیاب آبی داشت.

این روایت تهران را با اسکن این کد QR کنید ببینید.

این روایت تهران را با اسکن این کد QR کنید ببینید.